

COL·LEGI OFICIAL DE PSICOLOGIA DE CATALUNYA

Relació i justificació de les esmenes/aportacions del Col·legi al projecte de reforma del Codi Civil Català.

En **vermell**, la reforma proposada pel Parlament de Catalunya

En **blau** l'aportació/esmena que fa el COPC

En **verd**, Enumeració i justificació de la proposta

Article 1. Modificació del llibre primer del Codi civil de Catalunya

PROPOSTA 1. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya. (article 111-10).

Comentari: S'introdueix aquesta esmena, doncs pensem que el que vol la reforma es prohibir la mediació en l'àmbit privat quan s'hagi donat aquests tipus de violència a més de l'aspecte en que es podria fer mediació; es a dir, no es refereix a la mediació en aquests casos que no es podria donar al ser quasi sempre de caràcter penal, sinó en altres casos propis de dret civil o dret privat, quan ha existit, a més, una situació de violència.

Es modifica l'article 111-10 del Codi civil de Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

Article 111-10. Resolució alternativa de conflictes

1. En les relacions jurídiques privades les parts han d'intentar gestionar les seves controvèrsies mitjançant la mediació i els altres mecanismes de resolució alternativa de conflictes, per tal d'evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós, posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast.
2. S'exceptuen els casos ~~de~~ **en que** **hagi existit o existeixi** violència masclista en l'àmbit de la parella o familiar, ja es tracti de violència física, psicològica, econòmica, sexual o qualsevol altra forma reconeguda per la llei.

Article 2. Modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya

PROPOSTA 2. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (article 211-6).

Comentari: S'introdueix el concepte de "maduresa psicològica" doncs entenem que es un concepte mesurable i pot eliminar la indeterminació que suposa parlar només de capacitat natural o "prou coneixement".

Es modifica l'article 211-6 del Codi civil de Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

Article 211-6. Interès superior **de la persona menor d'edat**

1. L'interès superior de **la persona menor d'edat** és el principi inspirador de qualsevol decisió que l'afecti.
2. **Les persones menors d'edat**, d'acord amb la seva edat, ~~i~~ capacitat natural **i maduresa psicològica**, en tot cas, si han complert dotze anys, tenen dret a ésser informades i escoltades abans que es prengui una decisió que afecti la seva esfera personal o patrimonial.
3. Per a qualsevol acte **de la persona representant legal** que impliqui alguna prestació personal, **es requereix el consentiment de la persona menor d'edat** si ha complert dotze anys o si, tenint-ne menys, té prou coneixement i **maduresa psicològica**.

PROPOSTA 3. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya. Article 211-10.1

Comentari: S'introdueix aquesta esmena doncs pensem que l'autoritat judicial ha de poder sustentar, en aquest cas, la seva decisió amb els oportuns informes psicològics i/ socials que acreditin la situació.

Es modifica l'article 211-10.1 del Codi civil de Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

1. L'autoritat judicial pot concedir l'emancipació, a sol·licitud **de la persona** de més de setze anys, si hi ha causes que fan impossible la convivència amb **les persones progenitores o amb les tutores**, o que dificulten greument l'exercici de la potes- tat parental o de la tutela, **incloent qualsevol tipus de violència per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere exercida contra la persona menor d'edat a l'àmbit familiar i sustentada amb els oportuns informes psicològics i/o socials**.

PROPOSTA 4. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (article 212-1).

Comentari: El contingut de la Història clínica està força ben regulat a la llei 21/2000 de 29 de desembre sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica. En tot cas el terme "estrictament" no es massa objectiu i retalla la llibertat dels professionals sanitaris o de l'àmbit sanitari per decidir quines son les dades que es fan constar a la Història Clínica i quines no. Pensem que es un article que cal matisar en benefici del pacient i amb la llibertat del professional.

Al punt 1) es important fe constar també **l'avaluació**, doncs pot ser molt important i decisiva pel pacient en determinats casos.

Es modifica l'article 212-1 del Codi civil de Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

Article 212-1. Dret a la informació sobre la salut

1. Tota persona, llevat que hagi expressat la voluntat contrària, té dret a rebre informació sobre l'abast de qualsevol **avaluació i/o** intervenció en l'àmbit de la seva salut que l'ajudi a prendre decisions d'una manera autònoma. **Aquesta informació ha de ser verídica, comprensible, accessible, adequada a les necessitats, circumstàncies i els requeriments de la persona i s'ha de proporcionar a través del mitjà més adient per garantir la comprensió.** Aquest dret és directament exigible davant dels tribunals de justícia.
2. **Correspon a la persona titular del dret a la informació permetre l'accés, el tractament, el processament i la cessió de les dades, llevat dels casos en què la legislació estableix altra cosa.**
3. **Les dades relatives a la salut són sempre confidencials. Només es poden registrar les que siguin estrictament necessàries a criteri del personal de l'àmbit sanitari que les reculli i en benefici de la persona titular i la qualitat de la seva intervenció professional.**
4. En les situacions en què la persona es troba en un estat físic o psíquic que no li permet rebre la informació o comprendre-la, **aquesta s'ha de donar a la persona designada en el document de voluntats anticipades, a l'assistència legalment designada, a la representació legal, a la persona que en té la guarda de fet, als familiars o a les persones que hi estan vinculades.**

PROPOSTA 5. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (article 212-2).

Comentari: Creiem importants aquest punt 5, doncs la substitució de la decisió hauria de comptar sempre amb els oportuns informes psicològics i/o socials que avalin la decisió, en benefici de la persona a la qual se li retalla la seva capacitat d'obrar en un tema tant important.

Es modifica l'article 212-2 del Codi civil de Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

Article 212-2. Consentiment informat

1. Les persones majors de setze anys i les menors que tinguin una maduresa intel·lectual i emocional suficient per a comprendre l'abast de la intervenció en la seva salut han de donar el consentiment per si mateixes, llevat dels casos en què la legislació d'àmbit sanitari estableix una altra cosa.
2. Si la persona es troba en un estat físic o psíquic que no li permet fer-se càrrec de la seva situació ni decidir, el consentiment s'ha d'obtenir de la manera que estableix la legislació per a l'àmbit sanitari, de les mateixes persones que han de rebre la informació a què fa referència l'article 212-1.4. **Aquest consentiment ha de respectar la dignitat de la persona i ser conforme amb la seva voluntat i preferències.**
3. **El consentiment es pot revocar abans de la realització de l'acte pel qual s'ha prestat.**
4. **En interès de la persona, l'autoritat judicial pot autoritzar la intervenció a sol·licitud de la persona facultativa responsable si les persones cridades a donar consentiment, d'acord amb el que estableix l'apartat 2, s'hi neguen.**
5. **En els casos regulats als punts 2 i 4 anteriors, cas de ser necessari, i possible si no es donen raons d'urgència, s'haurà de comptar amb els informes psicològics i/o socials que avalin la decisió.**

PROPOSTA 6. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (article 212-5).

Comentari: S'introdueix aquesta esmena doncs el terme "mèdicament" es pot entendre referit a només a la professió mèdica, quan hi ha altres professionals que poden tenir competències en aquest àmbit, com serien els professionals de la psicologia clínica i sanitària en el nostre cas.

Es modifica l'article **212-5 del Codi civil de Catalunya**, que queda redactat de la manera següent:

Article 212-5. Internament urgent

1. No cal autorització judicial prèvia si es produeix una causa d'urgència mèdica que requereixi l'internament sense dilació. **Aquesta causa ha d'estar constatada a nivell sanitari mèdicament** i s'ha de fonamentar en un risc immediat i greu per a la salut o per a la integritat física o psíquica de la persona malalta o d'altres persones.

2. La direcció de l'establiment on es faci l'internament l'ha de comunicar a l'autoritat judicial del lloc on estigui l'establiment en el termini de vint-i-quatre hores.
3. L'autoritat judicial ha de ratificar o deixar sense efecte l'internament, d'acord amb la legislació processal, en el termini de setanta-dues hores des que rep la comunicació.
4. L'autoritat judicial, en la resolució en què ratifica l'internament, hi ha de fer constar el termini, que no pot excedir els dos mesos, en el qual la direcció de l'establiment ha d'informar periòdicament sobre la situació de la persona internada, a fi de revisar la necessitat de la mesura. A petició de la direcció de l'establiment, l'autoritat judicial pot acordar, atesa la situació de la persona internada, que els informes successius s'emetin en intervals superiors, que no poden excedir els sis mesos.

PROPOSTA 7. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (article 236-4).

Comentari: Com amb d'altres esmenes pensem que cal introduir elements objectius que eliminin la possibilitat d'arbitrarietats en els drets dels i les menors., o en aquest cas, també dels drets de la gent que els envolta.

Es modifica l'article 236-4 del Codi civil de Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

Article 236-4. Relacions personals

1. Els fills i les filles **i els seus respectius pares i/o mares**, encara que aquests no tinguin l'exercici de la potestat, tenen dret a relacionar-se personalment, llevat que els i les primeres hagin estat adoptats o adoptades o que la llei o una resolució judicial o administrativa, en el cas de les **persones menors d'edat desemparades**, disposin una altra cosa.
2. **Les filles i els fills** tenen dret a relacionar-se amb les àvies i avis, els germans i germanes i altres persones pròximes, i totes aquestes tenen també el dret de relacionar-se amb els **fills i filles**. La mare i el pare han de facilitar aquestes relacions i només les poden impedir si hi ha una causa justa **que esdevingui un risc objectiu per la integritat física i/o psicològica de la persona menor d'edat**.
3. La pretensió per a fer efectius els drets a què fa referència aquest article s'ha de substanciar, sempre que no escaigui fer-ho en un procediment matrimonial, pels tràmits del procediment especial sobre guarda de menors d'edat. L'autoritat judicial pot adoptar, en tot cas, les mesures necessàries per a garantir l'efectivitat d'aquestes relacions personals.

4. S'ha de procurar que, a fi de garantir el dret de la infància i l'adolescència a relacionar-se amb llurs famílies, els conflictes sobre aquestes relacions que se suscitin es resolguin a través **dels procediments específics de mediació familiar**, excepte si hi ha indicis fonamentats de violència domèstica o masclista.

PROPOSTA 8. Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya.

Per últim pensem que s'hauria de fer un revisió de tot el text en aspectes de llenguatge inclusiu. Per exemple hi ha algun article que parla de "pare i mare", sent aquesta descripció discriminatòria en alguns casos. Es podria mantenir l'expressió, però posant també en plural, i així quedarien cobertes totes les situacions: "pare/s i mare/s".

Barcelona, 15 de novembre de 2023